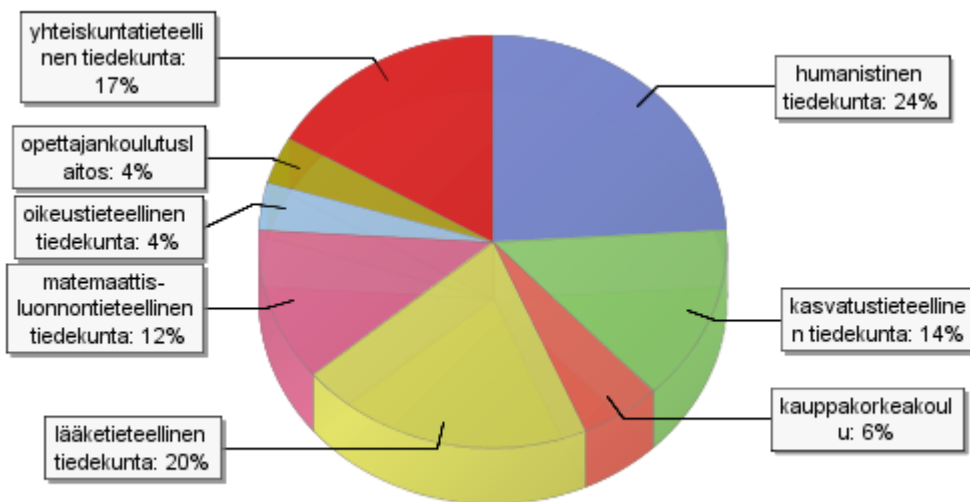

Turun yliopiston ylioppilaskunta toteutti kyselytutkimuksen perheellisille opiskelijoille keväällä 2014. Kysely laadittiin webropoliin ja sitä jaettiin eri alayhdistysten sähköpostipalstoilla. Arvioiden mukaan korkeakouluopiskelijoista noin 9 – 11 prosenttia on perheellisiä.¹ Näiden lukujen perusteella Turun yliopiston opiskelijoista noin 1700:lla on lapsia. Kyselyyn vastasi 108 perustutkinto-opiskelijaa, joten kysely saavutti noin 6 prosenttia perheellisistä opiskelijoista.

Vastaajien keski-ikä oli 33,7 vuotta ikähaitarin ulottuessa 21-vuotiaista 50-vuotiaisiin asti. Vastaajat olivat aloittaneet opintonsa keskimäärin vuonna 2009. Sukupuolensa ilmoittaneista vastaajista naisia oli 79,6 prosenttia ja miehiä 18,5. Lapsia oli keskimäärin kaksi. Lasten iät vaihtelivat alle puolivuotiaista aina 34-vuotiaisiin saakka. Keski-ikä vastanneiden lapsilla oli noin 4,8 vuotta.

Suurin osa vastanneista opiskeli kokoaikaisesti, noin 81,5 prosenttia. Osa-aikaisia opiskelijoita oli noin 14,8 prosenttia ja 3,7 prosenttia vastaajista oli keskeyttänyt opinnot. Vastaajista suurin osa opiskeli humanistisessa tiedekunnassa (24 prosenttia). Seuraavaksi eniten vastaajia oli lääketieteellisestä tiedekunnasta (20 prosenttia), yhteiskuntatieteellisestä tiedekunnasta (17 prosenttia), kasvatustieteellisessä sekä matemaattis-luonnontieteellisessä tiedekunnassa. Pienin edustus oli opettajankoulutuslaitoksella, kauppakorkeakoululla ja oikeustieteellisellä tiedekunnalla. Kaikki Turun yliopiston tiedekunnat olivat kuitenkin edustettuina kyselyssä.

Kuvaaja 1. Vastaajat tiedekunnittain

¹ Lähde: Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus, 2012. Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätien tutkimuksia, 47.

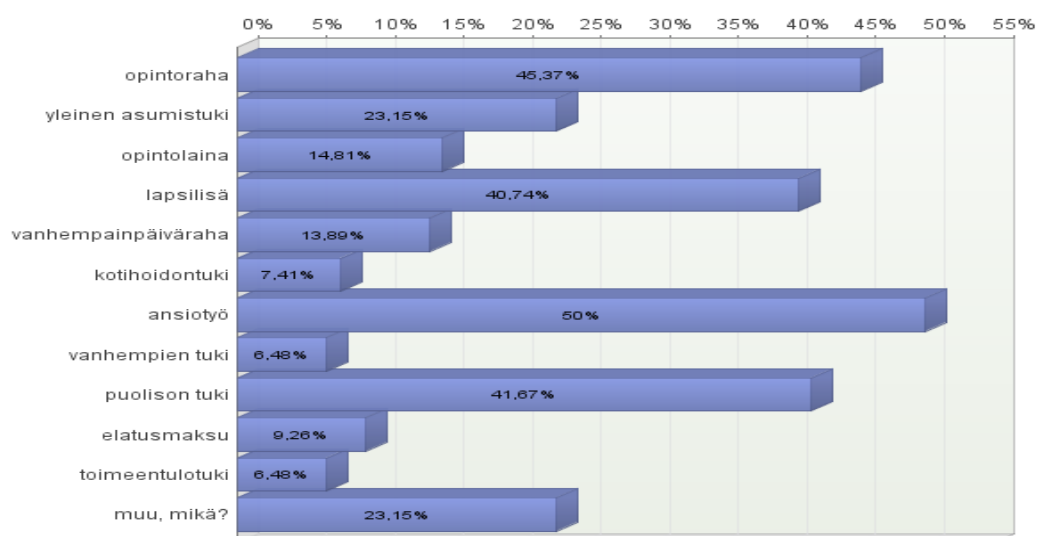
Perhemuodoista ylivoimaisesti yleisin oli kahden vanhemman perhe. Vastaajista 90,7 prosenttia ilmoitti asuvansa puolisonsa ja lastensa kanssa yhdessä. Yksinhuoltajia vastaajista oli 7,4 prosenttia. Lisäksi yksi vastaaja asui eri osoitteessa lastensa kanssa ja yksi vastaaja ilmoitti perhemuodokseen uusperheen.

Perheellisen opiskelijan sosiaaliturvaviidakko ja toimeentulo

Perheellisen opiskelijan tukiverkosto on erilainen verrattuna lapsettomaan opiskelijaan. Suurin ero liittyy asumistukeen, sillä perheellinen opiskelija kuuluu yleisen asumistuen piiriin. Tämä tarkoittaa sitä, että puolison tulot vaikuttavat asumistuen saamisen mahdollisuuteen. Asumistuen (n. 500 euroa) lisäksi kahden opiskelijan perheen tukia ovat opintoraha (301,89 euroa) ja opintolainan takaus (400 euroa), lapsilisä (104 euroa ensimmäisestä lapsesta) ja pienten lasten huoltajille tarkoitettu kotihoidon tuki.² Yhteensä yhden pienen lapsen opiskelijaperhe tienaa siis noin 2000 euroa. Köyhyysraja oli vuonna 2010 1228 euroa/henkilö, joten opiskelijavanhemmat jäävät selvästi köyhyysrajan alapuolelle.

Opintorahan riittämättömyys perheellisen menojen kattamiseen näkyy vastaajien pääasiallisten tulonlähteiden jakaumaa tarkasteltaessa. Ansiotyöstä saatu tulo oli yleisimmin mainittu pääasiallisten tulonlähteiden joukkoon. Puolisolta saatu tuki oli kolmanneksi yleisin mainittu, mistä näkyy selkeästi opiskelijavanhemman riippuvuus muista kuin suoranaisesti opiskelijoille tarkoitetuista tukimuodoista.

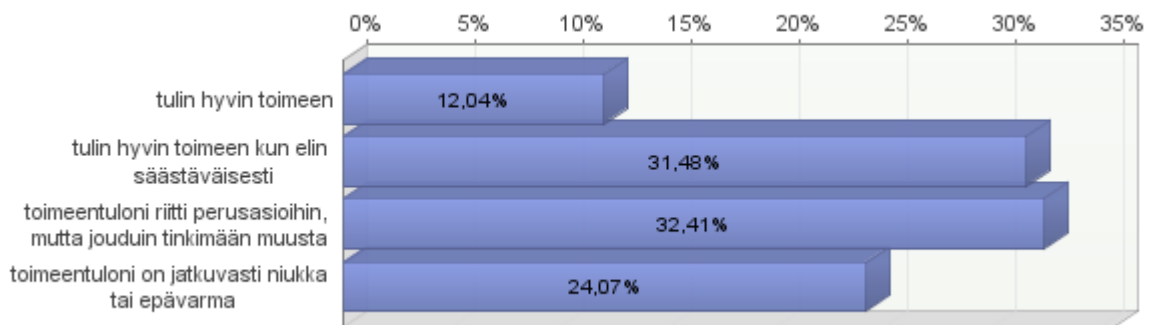
Kuvaaja 2. Perheen pääasialliset tulonlähteet, sai mainita kolme.

² Lähde: Kelan tuet opiskelijoille ja vanhemmille, luettu 14.8.2014.

Vastaajista hieman yli 12 prosenttia luonnehti toimeentuloaan hyväksi. Säästäväisellä elämäntyyllillä hyvin toimeentulevia vastaajista oli 31 prosenttia, perusmenoihin riittävää toimeentuloa sai noin 32 prosenttia ja jatkuvaa epävarmuutta sietäviä oli noin 24 prosenttia.

Kuvaaja 3. Kokemus toimeentulosta

Huonoimmin toimeentulevien kuvaukset taloudellisesta tilanteestaan ovat moninaiset. Toistuva teema on puolison varoilla eläminen sekä työnteon, perhe-elämän ja opiskelun yhdistämisen vaikeus. Parannusehdotuksia tarjosivat muutamat, yhtenä esimerkkinä opiskelija-alennus bussikorttiin yli 30-vuotiaille opiskelijoille. Yliopistoltakin toivottiin suurempaa apua erittäin tukalassa tilanteessa olevien vanhempien arjen helpottamiseen, joskin niiden toteutuminen on melko utopistista:

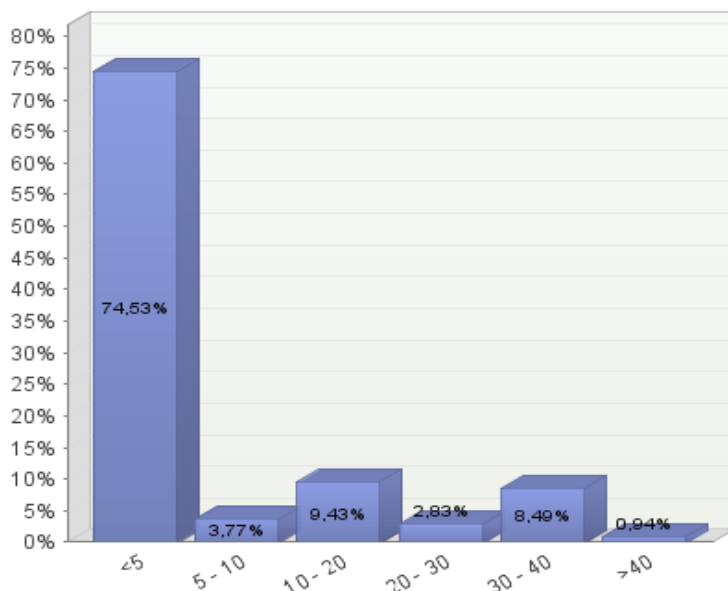
”Olisipa perheellisillä aikuisopiskelijoilla jokin tukipiste yliopistolla, josta voisivat vaikka lainata ruokarahaa tms.”

Parhaiten toimeentulevien keskuudessakin avoimet vastaukset nostavat usein esille puolison tuen merkityksen. Vain muutama vastaaja luonnehti omia tulojaan niin hyväksi, että ne riittäisivät perheen elättämiseen ja hekin saivat jotain muuta kuin opiskelijoille ensisijaisesti suunnattuja tuloja. Näihin lukeutuivat esimerkiksi ansiosidonnainen päiväraha, pääomatulot tai säästöt. Suurin osa kuitenkin luonnehti omaa rahatilannettaan riittämättömäksi perheen elättämisen kannalta ja tukeutui puolison tuloihin. Hyvin toimeentulevan opiskelijavanhemmankaan omat tulot siis eivät riitä perheen elättämiseen, vaan kaikki riippuu kokopäivätyötä tekevästä puolisoista.

Taloudellinen turva vai aikaa opinnoille?

Vertaillessa vastaajia toimeentulon kokemusten perusteella, huomataan että hyvin toimeentulevien, eli kahden ensimmäisen luokan, joukossa ansiotyön osuus perheen toimeentulosta on huomattavasti suurempi kuin muilla ryhmillä. Molemmissa ansiotyö muodostaa noin neljänneksen tuloista, kun taas huonommin toimeentulevilla ansiotyön osuus jäi reiluun 15 prosenttiin. Ero näkyy myös ansiotyöhön käytetyssä ajassa. Hyvin toimeentulevista 53 prosenttia ilmoitti työskentelevänsä alle 5 tuntia ja loput vähintään kymmenen tuntia. Niukalla toimeentulolla olevista alle 5 tuntia työskenteli 76 prosenttia. Kaikista vastaajista reilut 74 prosenttia työskenteli alle 5 tuntia viikossa.

Kuvaaja 4. Kuinka paljon ansiotöitä teet keskimäärin viikossa?

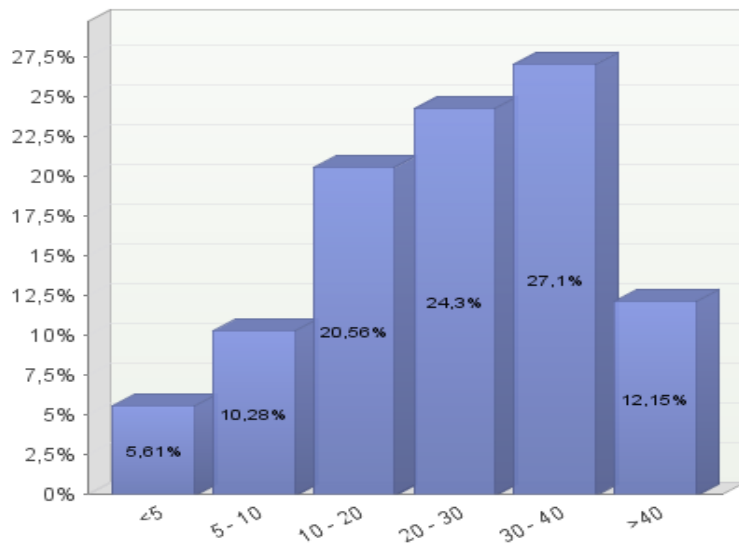

Vaikka suurempi ansiotyön määrä helpotti toimeentuloa, se näkyi jossain määrin opiskelumäärissä. Hyvin toimeentulevista (ja siten enemmän ansiotyötä tekevistä) reilu 15 prosenttia ilmoitti opiskelevansa alle 5 tuntia viikossa, kun niukasti toimeentulevista kaikki ilmoittivat opiskelunsa määräksi vähintään 5 – 10 tuntia, suurin osa yli 20 tuntia. Erot eivät olleet kovin suuria, mutta ne olivat systemaattisia. Eli huonommin toimeentulevat opiskelijavanhemmat tekevät vain vähän ansiotöitä, mutta pystyvät opiskelemaan jossain määrin enemmän.

Suurin osa vastaajista pystyi oman ilmoituksensa mukaan opiskelemaan keskimäärin yli kaksikymmentä tuntia viikosta. Hajonta oli silti melko suurta, sillä noin 36 prosenttia opiskeli keskimäärin alle kaksikymmentä tuntia viikossa. Kuten seuraavasta kappaleesta käy ilmi, vastaajat toivoivat paljon parannuksia opintojensa suorittamisen vauhdittamiseksi yliopistolta ja muilta

opiskelijoilta.

Kuvaaja 5. Kuinka monta tuntia käytät keskimäärin opintoihisi viikossa lukukausien aikana?

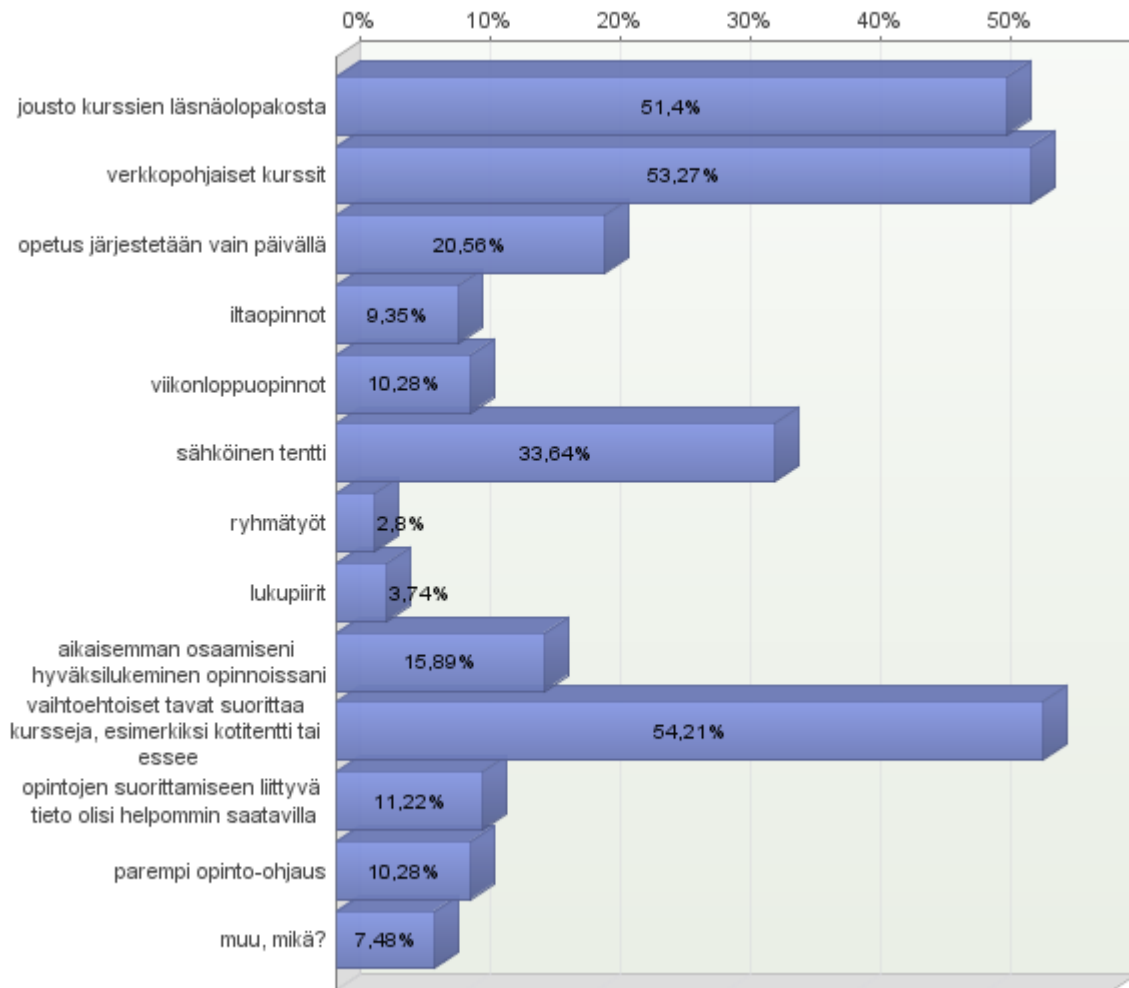

Opiskelijavanhempi tarvitsee joustoa opintojen suorittamiseen

Opiskelijavanhempien on ymmärrettävistä syistä vaikeampi järjestellä aikataulunsa niin, että kaikille luennoille ja muille tapaamisille pääsisi. Tähän seikkaan viittaavat myös vastaukset kysyttäessä tapoja, joilla opintojen suorittaminen parantuu.

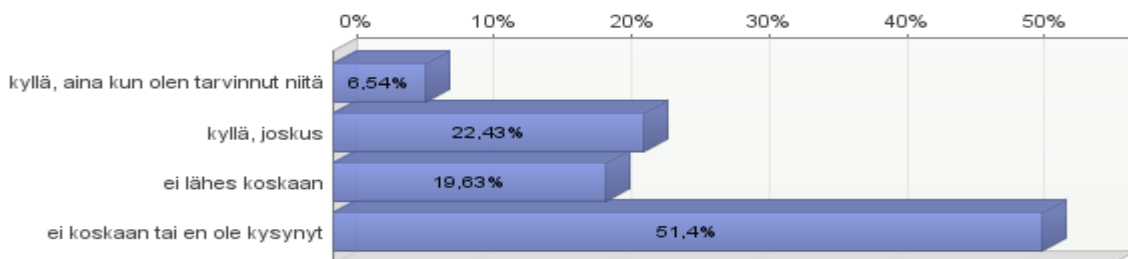
Kuvaajasta 6 käy ilmi, että kaikkein suosituimmat tavat parantaa opintojen etenemistä liittyvät mahdollisuuteen opiskella joustavammin kotona. Suosituimpien listalla ovat vaihtoehtoiset suoritustavat, verkkokurssit ja läsnäolopakon jousto.

Kuvaaja 6. Mitkä vaihtoehtoiset tavat opiskella hyödyttäisivät opintojasi eniten

Toiveet joustavuudesta opintojen suorittamisessa eivät kuitenkaan näy käytännön tasolla, kuten alla olevasta kuvaajasta käy ilmi. Yli puolet vastaajista ei joko ole kysynyt tai hänelle ei ole tarjottu vaihtoehtoisia tapoja suorittaa kursseja. Ainoastaan 6,5 prosenttia vastaajista on joustoa saanut aina kun on sitä tarvinnut. Yleisin vaihtoehtoinen tapa, joita vastaajat kuvailivat avoimissa vastauksissa, oli tentin korvaaminen esseellä. Edellisen kuvaajan tilanteeseen verrattuna se onkin luultavasti opiskelevalle vanhemmalle erityisen hyvin sopiva tapa suorittaa opintoja, sillä sen voi tehdä joustavasti oman aikataulun perusteella.

Kuvaaja 7. Onko sinulle tarjottu vaihtoehtoisia tapoja suorittaa kursseja

Avointen vastausten perusteella erityisen vaikeana on koettu muiden kuin tenttien tekemisen mahdottomuus lukukauden ulkopuolella. Kesällä yliopisto-opiskelijalla ei ole juuri muita mahdollisuuksia edistää opintojaan kuin tenttiminen tai esseen kirjoittaminen. Mahdolliset seminaarityöt, laboratoriokurssit tai kenttätöet on pakko saada mahtumaan aikatauluun lukukauden aikana. Tämä koettiin usein vaikeaksi, esimerkiksi lasten sairastaessa:

”Pääaineen pakollisissa opinnoissa sen sijaan ei joustoa ole aina ollut ja se on tuntunut kurjalta kun yksinhuoltajaperheessä tulee pakostikin tilanteita, joissa joutuu jäämään kotiin hoitamaan sairasta lasta, jolloin ehkä poissaolokertojen määrä ratkaisevasti ylittyy ja joutuu sitten käymään koko kurssin uudelleen seuraavana lukuvuotena.”

Useat vastaajista eivät olleet edes ajatelleet vaihtoehtoisten suoritustapojen mahdollisuutta opinnoissa eivätkä tämän vuoksi olleet niitä osanneet tiedustella. Tähän liittyen useat vastaajista toivoivatkin selkeämpää tiedottamista vaihtoehtoisten suoritustapojen tiimoilta. Vaihtoehtoisia suoritustapoja käyttäneistäkin moni viittasi siihen, ettei joka kurssille viitsi pyytää erikseen vaihtoehtoisia suoritustapoja, johon myös toivottiin selkeämpää tiedottamista. Moni vastaaja kritisoi kurssikuvauksia myös epäselvyydestä, sillä he kokivat tämänhetkisten tietojen perusteella olevan mahdotonta aikatauluttaa työtään:

Yleensä aina saa kurssin suoritukseen vaihtoehtoja. Ongelma on lähinnä se, että joissakin kursseissa suoritustapa on alussa niin epäselvä ettei pysty etukäteen aikatauluttamaan ja silloin jo alotettu kurssi jää helposti kesken kun lopuksi suunniteltu homma ei sovikaan muiden aikataulujen kanssa yksiin.

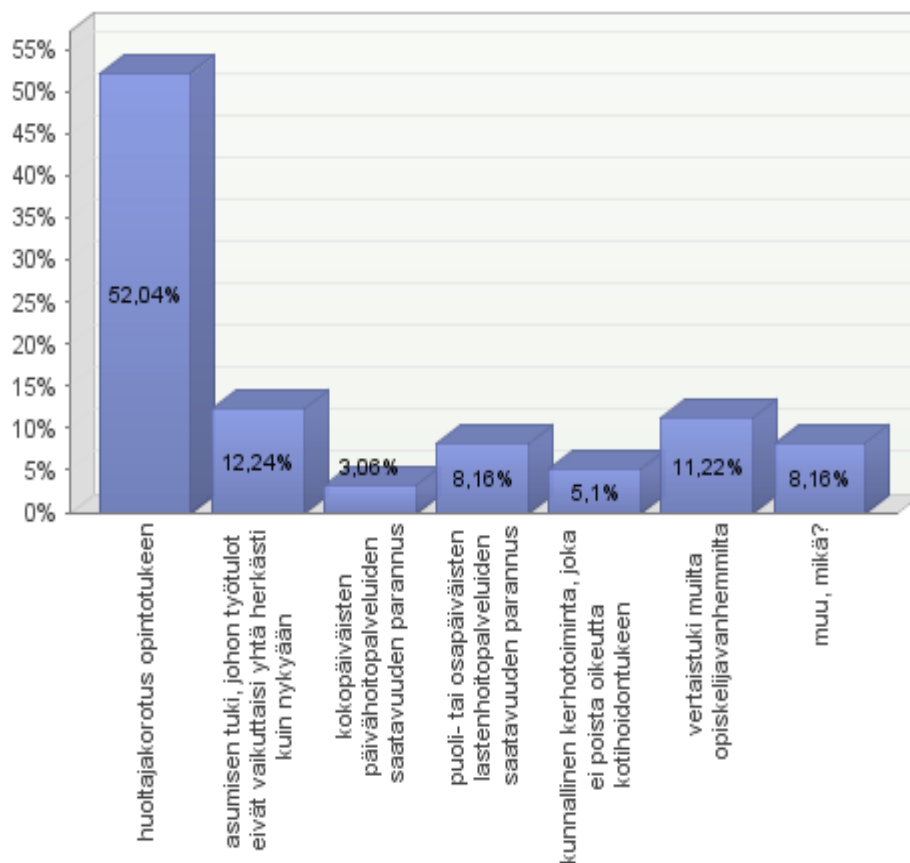
Yleisemällä tasolla toivottuja parannuksia opiskelijavanhempien tilanteeseen olivat enimmäkseen taloudellisen tilanteen helpottaminen. Yli puolet vastaajista toivoi huoltajakorotuksen palauttamista opintotukeen. Muuten hajonta oli suurempaa. Suosituimmaksi ei-taloudelliseksi parannukseksi nousi vertaistuen saanti muilta opiskelijavanhemmilta, jota toivoi noin 11 prosenttia vastaajista. Vertaistuen suosiota voi osaltaan selittää opiskelijavanhemman kokemukset viiteryhmän puuttumisesta, sillä noin 72 prosenttia vastaajista ei joko halua tai voi osallistua vapaa-ajan opiskelijatoimintaan (ks. kuvaaja 9). Eräs vastaajista toivoikin erillisessä kysymyksessä vertaistukea tämänkaltaisen tilanteen takia:

”Opinnoissa kaipaisin eniten jotakin, jolta kysellä ja jonka kanssa jakaa asioita, koska

mahdollisuutta opiskelijaelämään ei ole. Esim. Nettipohjainen tapaamisalusta olisi hyvä.”

Muutoin taloudellisten edellytysten parantaminen olivat suosituimpia vaihtoehtoja, jättäen varjoonsa lastenhoitopalveluiden parantamisen.

Kuvaaja 8. Mitkä seuraavista yleisistä asioista parantaisi opiskeluasi?

Vastaajat kuvailivat kiitettävän paljon kokemuksiaan perhe-elämän ja opiskelun yhdistämisen haasteellisuudesta. Yleisimmäksi ongelmaksi nousi ajankäytön ongelma, erityisesti pienten lasten vanhempien keskuudessa, sekä taloudellisen tilanteen epävarmuus.

Useat vastaajista kokivat ajankäytön muodostavan ylitsepääsemättömiä haasteita opintojen etenemiselle. Kuvauksissa toistuivat ristiriidat opintojen suorittamiseen vaaditun ajan ja lapsien kanssa vietetyn ajan toiveiden välillä; mikäli toiseen kiinnittää huomiota, toinen kärsii heti. Usein ristiriitatilanteen kuvattiin tuottavan huonoa omatuntoa:

”Sitten vielä kun ohjeistetaan keskustelemaan opettajien kanssa kurssin suorittamisesta, välillä joutuu kokemaan syyllisyyttä siitä että ns. yrittäisi päästä helpommalla kuin muut ja

opettajien suhtautuminenkin tähän vaikuttaa joskus negatiivisesti. Totuus on kuitenkin, että joutuu yhteensovittamaan opiskelua lastenhoidon ja työnantajan ehdoilla. Motivaatiosta, arvostuksesta tai halusta oppia kurssien suorittamisessa ei jää kiinni!”

”Jatkuva tunne, ettei ole riittävästi läsnä lasten kanssa.”

Ajankäytön kanssa läheisessä suhteessa ovat myös pelot oman jaksamisen riittämisestä. Eräs vastaajista kuvaili tavallista päiväänsä:

”Pitää viedä lapsi päiväkotiin, käydä kaupassa (joko heti aamulla, tai sitten puoliso käy illalla, joka vähentää yhdessä vietettyä aikaa). Pitäisi pitää huolta omasta hyvinvoinnista, käydä lenkillä, kuntosalilla tms., mutta sekin vie aikaa pari tuntia, ja se on pois opiskeluajasta. Kun vihdoinkin pääsee koneen eteen tekemään esim. gradua, kello on jo 10.30, ja kohta on lounasaika. Pitää tehdä ruokaa ja koitan hengähtää hetken samalla kun syön. Jatkan opiskelua ja kolmen aikaan pitää jo alkaa laittaa iltaruokaa perheelle. Klo 16 haen (tai puoliso hakee) lapsen päiväkodista. Illalla ei voi opiskella, koska perheellekin pitää pyhittää aikaa. Päivässä ehtii siis oikeasti opiskella pari-kolme tuntia, eli ei kovinkaan paljoa. Kuitenkin tuntuu koko ajan siltä, että ei ehdi urheilla tai rentoutua oikein koskaan, eikä ole omaa aikaa, vaikka vaan lukea kirjaa. Paineet on aika kovat joka puolelta.”

Opiskelijavanhemmat eivät koe sopivansa yliopiston elämään

Useat vastaajat kritisoivat yliopistoa ja kanssaoiskelijoita ymmärtämättömyydestä perheellisten opiskelijoiden tilannetta kohtaan. Kritiikkiä saivat esimerkiksi ryhmätyössä koetut aikataulusongelmat, lasten sairastapauksien sivuuttaminen poissaolon syinä ja eristyneeksi jäämisen tunne. Eräs vastaajista kiteytti tällaiset tuntemukset osuvasti:

”Yliopiston tulisi paremmin huomioida perheelliset. Tällä hetkellä painotus on nuorissa uraohjusopiskelijoissa.”

Vastaajilla oli useita parannusehdotuksia yliopistolle näiden haasteiden kanssa painivien auttamiseksi. Useat vastaajat toivoivat jonkinlaista vertaistukiverkostoa samassa tilanteessa kamppaileville, hyvänä esimerkkinä jo aiemmin mainittu verkkopohjaisen ryhmän perustaminen

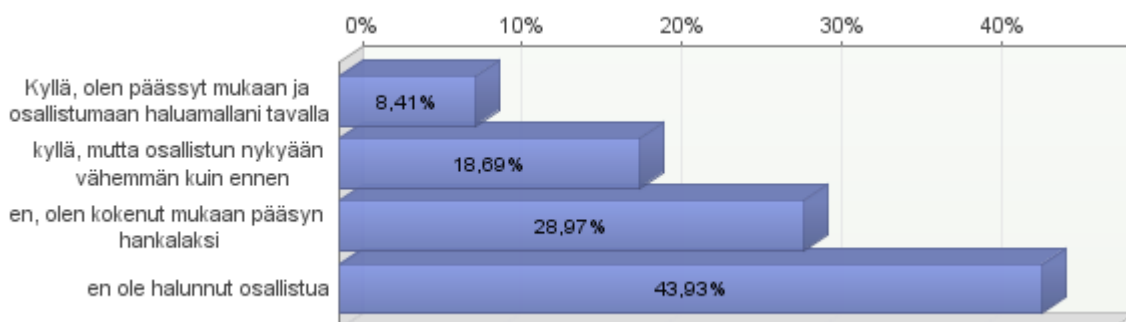
(ks. s. 7 - 8). Nykyisenmallisen opinto-ohjauksen sijaan toivottiin yksilöllisempää, myös opiskelevien vanhempien elämäntilanteen huomioon ottavaa ohjausta. Tällaisessa ohjauksessa esimerkiksi vaihtoehtoisia suoritustapoja tulisi käsitellä tarkemmin. Myös perheellisen opiskelijan ajankäyttöä toivottiin ohjattavan paremmin.

Useat vastaajat toivoivat luentojen sijoittamista tiiviimmin. Nyt niitä saattaa olla yksi joka päivä, jolloin erityisesti kauempaa matkustavien vanhempien on vaikea pystyä osallistumaan kaikkiin. Vastaajat toivoivatkin luentojen ryhmittämistä järkevämmiksi kokonaisuuksiksi.

Vaikeudet sopeutua opiskelijaympäristöön tulivat myös esiin niillä, jotka olivat pitäneet taukoa opinnoistaan. Palattuaan opintojen pariin useat vastaajista kokivat eräänlaista alemmuudentuntoa muihin opiskelukavereihin nähden. He kokivat olevansa jäljessä eikä opiskelurutiinista tuntunut saavan enää millään kiinni. Lisäksi vieraantumisen tunne kasvoi lapsien myötä, sillä perhe-elämän arki sopi huonosti yhteen opiskelukavereiden elämäntilanteeseen.

Tähän ”viiteryhmättömyyteen” lisää näyttöä toivat avoimet vastaukset vapaa-ajan opiskelijatoiminnan ja perhe-elämän sovittamisesta. Kuten kuvaaja 9 osoittaa, useimmat vanhemmista eivät joko halua tai pysty osallistumaan vapaa-ajan opiskelijatoimintaan ja vain pieni osa koki sen olevan mahdollista aina tarvittaessa.

Kuvaaja 9. Oletko kokenut osallistumisen vapaa-ajan opiskelijatoimintaan helpoksi?

Melkein puolet vastaajista ei edes halunnut osallistua vapaa-ajan toimintaan. Avoimissa vastauksissa opiskelijatoimintaa kritisoitiin siitä, etteivät vapaa-ajan tapahtumat sopineet lapsiperheelliselle. Syiksi mainittiin usein liiallinen alkoholin käyttö sekä tapahtumien sijoittuminen arki-iltoihin. Jotkut vastaajista kokivat muiden opiskelijoiden olevan kyvyttömiä tai haluttomia ymmärtämään perheellisen opiskelijan tilannetta, mikä entisestään lisäsi vieraantumisen tunnetta

omasta opiskelijaryhmästä.

Vaikeat ajankohdat olivat yleisin syy vähäiseen osallitumiseen, vaikka halua osallistumiseen olikin. Monet vastaajat toivoivatkin kohdennetumpia tapahtumia, jotka ottaisivat huomioon myös vanhemmat opiskelijat. Eräs vastaaja muotoili toiveensa yksityiskohtaisemmin:

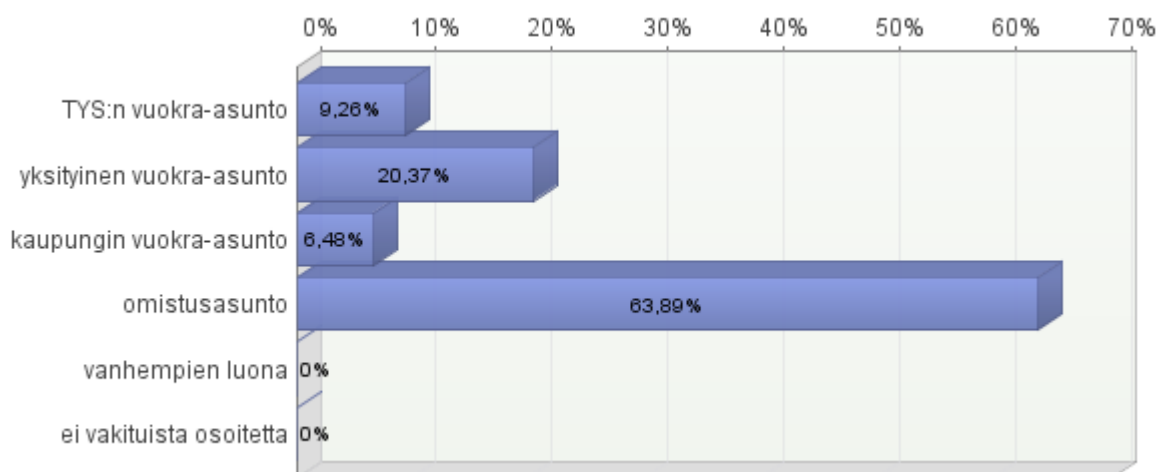
Ehdotankin, että 30-50 vuotialle aikuisopiskelijoille perustettaisiin jokin yhteinen aine- tai tiedekuntajärjestö, jossa samalla sitten voisi saada sitä vertaistukea.

Samantyyppisiä toivomuksia jonkinlaisesta vertaistukiryhmästä samanlaisessa elämäntilanteessa olevien kanssa oli useita, joten opiskelijavanhemmat eivät näyttäisi löytävän toisiaan yliopistoelämästä tällä hetkellä niin hyvin kuin toivoisivat.

Asunnon omistaminen hyvin yleistä

Odotettua ehkä hieman korkeampi vastaajien keski-ikä näkyi myös asumiseen liittyvistä vastauksista. Suuri enemmistö vastaajista ilmoitti asuvansa omistusasunnossa, kun taas Turun ylioppilaskyläsäätiön asunnoissa asui vain 9 prosenttia vastaajista. Kuten arvata saattaa, TYS:n asunnoissa asuvien taloudellinen tilanne on heikompi kuin keskimääräisellä vastaajalla. TYS:n asunnoissa asuvista yksikään ei luonnehtinut taloudellista tilannettaan hyväksi, kun koko vastaajapopulaatiossa noin 12 prosenttia teki näin. Lisäksi kyselyyn vastanneista 9 yksinhuoltajasta kaksi asui TYS:n asunnossa.

Kuvaaja 10. Missä asut?

Ylioppilaskyläsäätiön asuntoja kehuttiinkin juuri niiden järkevän vuokratason vuoksi. Myös mahdollisuus omaan pihaan ja läheisyys yliopistoon katsottiin positiiviseksi. Muutoinkin vastaajat luonnehtivat viihtyvyyttään usein melko hyväksi. Ongelmia kuitenkin oli myös. Usealla vastaajalla ongelmana oli asuntojen huono suunnittelu, joka teki asumisesta ahdasta. Seuraava sitaatti summaa hyvin vastaajien kokemuksia:

”Melko hyvin. Keittiö on aivan liian pieni, samoin WC/kylpyhuone, ja asunnon muoto on käytävineen hieman epäkäytännöllinen, mutta oma takapiha korvaa kaiken. Kaiken kaikkiaan kätevä tilapäisasunnoksi, ja hieman harmittaa tietää, että pian valmistumisen jälkeen on muutettava pois.”

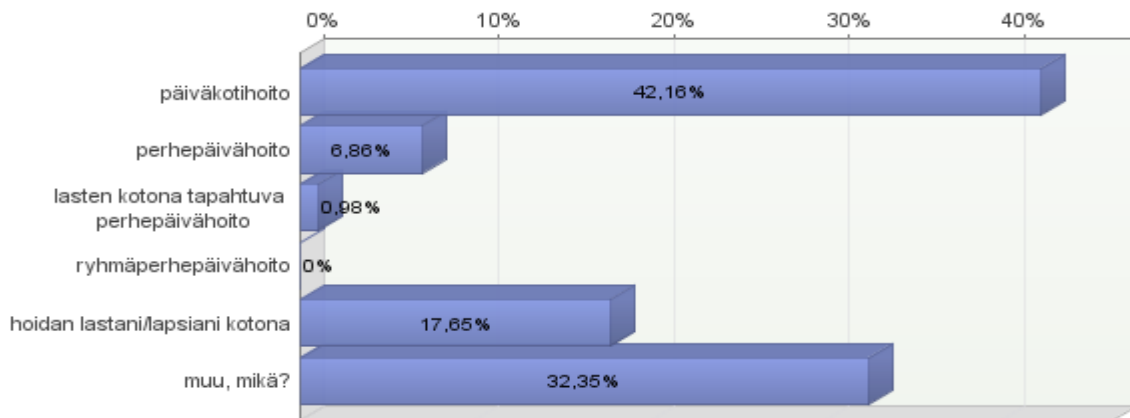
Vaikka asunnossa oli paljon selkeitä vikoja, totesipa eräs lapsiperheelle suunnatussa asunnossa asuva asunnon olevan sopimaton lapsiperheelle, vastaajat kokivat asuinalueen, vuokratason ja ympäristön viihtyvyyttä lisääviksi.

Yleisemmin katsottuna vastaajat ilmoittivat viihtyvänsä hyvin tai kohtalaisesti tämänhetkisissä asunnoissaan. Avoimiin kysymyksiin vastasi 108:sta vastaajasta 104 eikä heistä yksikään kokenut viihtyvänsä huonosti.

Lastenhoito – ja sairaanhoitopalvelut toimivat

Lastenhoitopalveluihin oltiin pääosin tyytyväisiä. Tämä näkyy kuvaajasta X, joka kuvaa yleisiä parannuksia opiskelevien vanhempien tilanteeseen. Annetuista vaihtoehdoista päivähoitopalveluiden parannukset olivat vähiten suosittuja, toimeentulon parannusten oltua kärjessä. Tyytyväisyys näkyy osittain myös päivähoitopalvelujen suosiossa vastaajien keskuudessa, sillä yli 40 prosenttia ilmoitti käyttävänsä niitä. Monet ilmoittivat hoitomuodoksi muun kuin päivähoidon, joskin on huomattava kohtalaisen suuri määrä jo kouluiässä olevien lapsien vanhempia, jotka kyselyyn vastasivat. Heidän tilannettaan päivähoitopalvelut eivät parantaisi. Ne vastaajat, joiden lapset eivät olleet päivähoidossa, ilmoittivatkin kahta poikkeusta lukuunottamatta lastensa iäksi alle 2 vuotta tai yli kouluiän. Tällä selittyy myös 30 prosenttia vastaajista, joiden tilannetta ei sopinut kuvaamaan mikään valmiista vastausvaihtoehdoista.

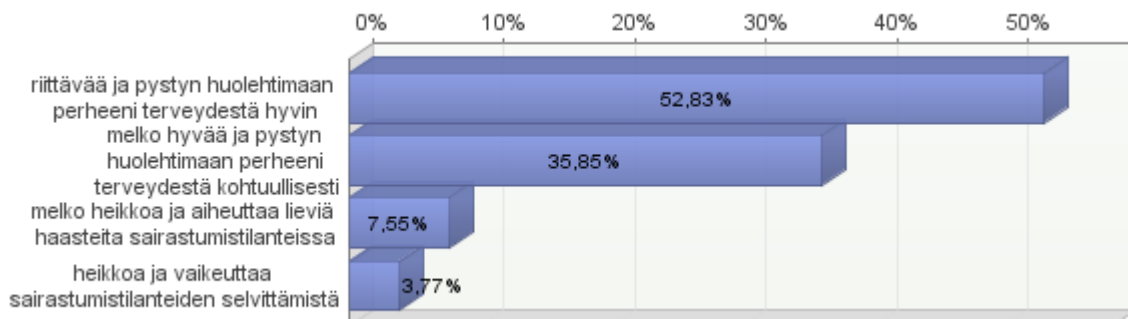
Kuvaaja 11. Lapseni/lapsieni hoitomuoto on tällä hetkellä?

Sairastapaukset herättivät kuitenkin huolta. Muutama vastaaja toivoikin jonkinlaista hätäapua lastenhoitoon, mikäli sairaus osuu ison tentin tai muun vastaavan tienoille. Yliopistoa moitittiin myös tässä asiassa perheellisten tilanteen unohtamisesta, sillä osa vastaajista ei ollut saanut joustoa suorituspäivämääriin lapsen sairauden johdosta.

Yli puolet vastaajista (noin 52 prosenttia) arvioi saatavilla olevat terveystalvelut riittäviksi ja vain 10 prosenttia arvioi palveluiden olevan heikkoja tai melko heikkoja. Tilanne on siis näiltä osin koettu melkolailla toimivaksi. YTHS:n palveluita oli viimeisen 12 kuukauden aikana käyttänyt noin 60 prosenttia vastaajista. Heistä noin 89 prosenttia oli melko tyytyväisiä tai tyytyväisiä saamansa palvelun tasoon ja kokivat sen mahdollistavan perheen hyvinvoinnista huolehtimisen. YTHS:n palvelut siis koettiin kaikenkaikkiaan toimiviksi.

Kuvaaja 12. Miten koet saatavillasi olevien terveystalvelujen tarjonnan?

Moitteet terveydenhuollon ja erityisesti YTHS:n toiminnan tiimoilta olivat erikoislääkärien

vastaanotoille pääsemisen hankaluus sekä mielenterveyspalveluiden ongelmat. Mielenterveyspalveluista toivottiin helpommin lähestyttäviä ja joustavampia, sillä tällaisenaan kynnys niihin hakeutumiseen koettiin liian korkeaksi. Tämä tosin lienee ongelma mielenterveyspalveluissa yleensäkin. Muutamat moittivat myös YTHS:n takaisinsoittopalvelun vaikeutta, koska heillä ei ole aikaa odottaa puhelua.

Tulevaisuuteen suhtauduttiin varovaisen optimistisesti

Kaikkien ongelmien jälkeenkin opiskelijavanhemmat kokivat tulevaisuudennäkymänsä vähintään kohtalaisina. 55 prosenttia vastaajista ilmoitti valmistuvansa tavoiteaikaan, mikä on hyvinkin suuri luku verrattuna koko opiskelijapopulaation vastaaviin lukuihin. Kysyttäessä tulevaisuuden työllistymismahdollisuuksia, useimmat pitivät niitä ainakin melko hyvinä. Monilla oli jo koulutusta vastaava työpaikka, jonka tietoja oltiin vain syventämässä. Myös ne vastaajat, joilla ei vielä ollut tiedossa oman alan työpaikkaa, kokivat mahdollisuuksia olevan. Työtä niiden eteen joutuu toki tekemään ja omaa aktiivisuutta korostettiin työpaikan saanninhelpottajana.

Ilahduttavan usein toistunut piirre oli perhe-elämän ja opiskelun yhdistämiseen liittyvien ongelmien kääntäminen positiiviseksi voimaksi työmarkkinoille siirryttäessä. Perhe-elämän ja opiskelun yhdistämisen kääntäminen positiiviseksi elementiksi tiivistää hyvin seuraava lainaus:

Minusta työnhaussa voi olla hyvä asia, että minulla on lapsia, sillä työnantajat voivat nähdä sen ansioksi ja kypsyyden merkiksi, että olen pystynyt yhdistämään opiskelun ja perheen (töitten ja perheen yhdistäminenkin sujuu todennäköisesti).